

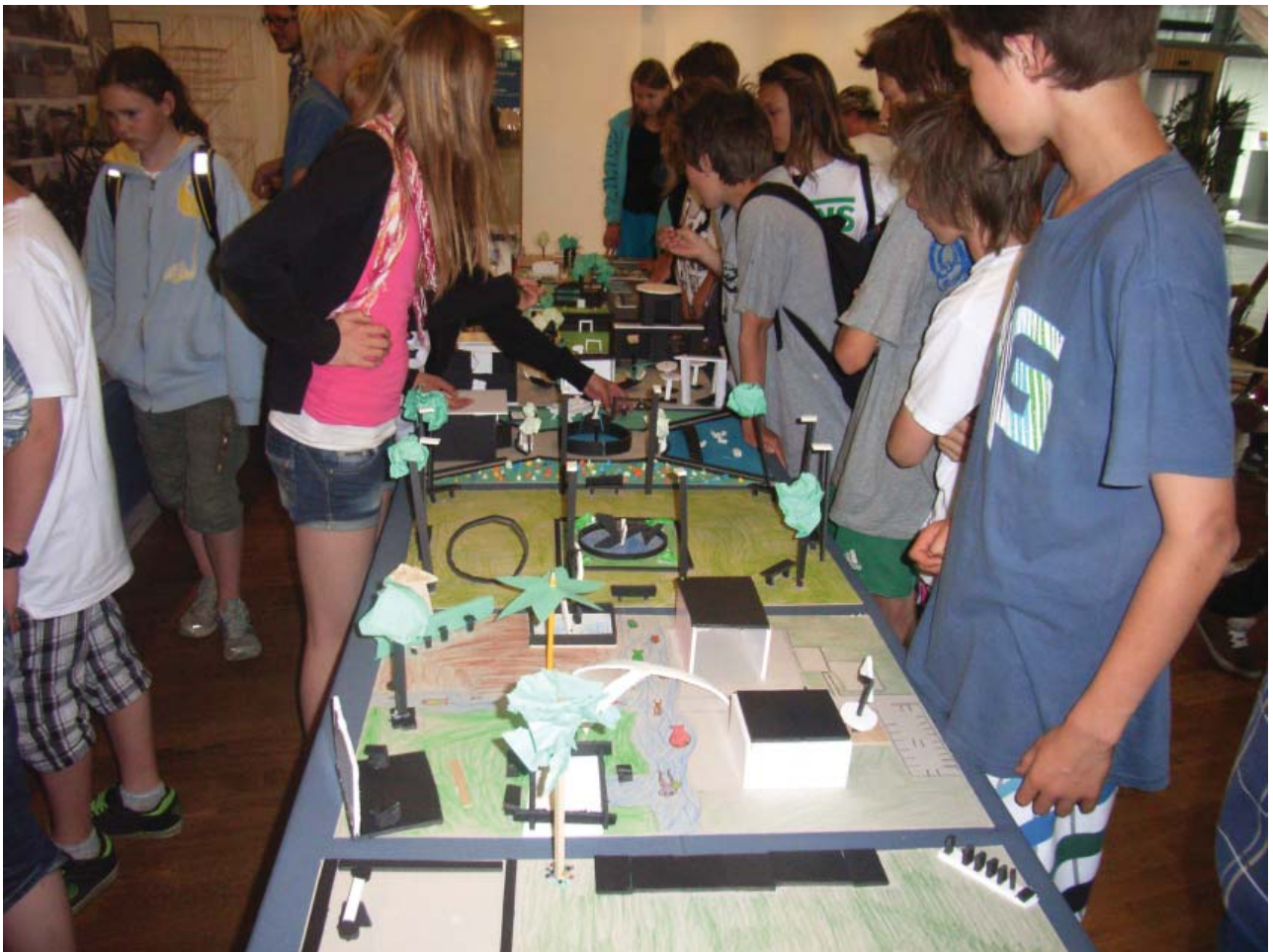
DEN KULTURELLE
SKOLESEKKEN

Hamar kommune

Program 2011/2012

Plan for Den kulturelle skolesekken i Hamar kommune 2011/2012

Visjon: Læring gjennom opplevelse

Kl.	Hoved-momenter	Tiltak	Tidspunkt	Lokal samarbeidspart	Skole
1	Leselyst	Leseåret 2010-2014	Uke 4 2012	Hamar bibliotek	Alle
2	Industrihistorie	Adventstid på Klevfos Aktiviteter i museet	Før jul 11	Klevfos industrimuseum	Alle
3	Musikkhistorie	"Kirsten Flagstad i Strandstuen". Familien, oppveksten i Hamar og hennes musikalske utvikling fram til erobring av Metropolitan i New York	Sept. 11 Mai/juni 12	Kirsten Flagstad-museet sammen med Inger Else Hullemann	Alle
4	Kunstforståelse	"Galleri fallera!" Hvordan oppleve kunst – hvordan bli aktive, engasjerte og kompetente betraktere.	Østlandsutstillingen 10.09 - 23.10	Kunstbanken Hedmark Kunstsenter	Alle
5	Flerkulturelt	Musikk og danseverksted	Uke 42	Musikk i Hedmark	Alle
6	Pilegrims-tradisjoner	"Pilegrimer i Hamarkaupangen" – bli kjent med middelalderen	Hel dag Høsten 2011	Hedmark fylkesmuseum avd. Domkirkeodden	Alle
7	dreamhamar	Kunst på Stortorget i Hamar	Sept. 2011	Hamar kommune og Ecosistema Urbano i samarbeid med siv.ark. Elise Bringslid, kunstner Kathrine Berg, Ansgar Ole Olsen, Kari Oline Øverseth og Esther Hølen Slagsvold	Oppstart alle
8	dreamhamar	Kunst på Stortorget i Hamar	Sept. 2011	Hamar kommune og Ecosistema Urbano i samarbeid med siv.ark. Elise Bringslid, kunstner Kathrine Berg, Ansgar Ole Olsen, Kari Oline Øverseth og Esther Hølen Slagsvold	Oppstart alle
9	dreamhamar	Kunst på Stortorget i Hamar	Sept. 2011	Hamar kommune og Ecosistema Urbano i samarbeid med siv.ark. Elise Bringslid, kunstner Kathrine Berg, Ansgar Ole Olsen, Kari Oline Øverseth og Esther Hølen Slagsvold	Oppstart alle

Mer stoff om Den kulturelle skolesekken i Hamar finner du på:
<http://www.hamar.kommune.no/category3161.html>

1. trinn: Reven og grisungen

Bjørn F. Rørvik leser fra bøkene sine samtidig som illustrasjonene av Per Dybvig vises på lerret.

Målgruppe: Alle 1. trinnselevne i Hamar

Mål: Møte en forfatter og gjenoppleve gode historier med humørfylte illustrasjoner.

Kompetansemål: Norsk etter 2. trinn

- fortelle sammenhengende om opplevelser og erfaringer
- samtale om personer og handling i eventyr og fortellinger
- samtale om hvordan ord og bilde virker sammen i bildebøker og andre bildemedier

Kunst og håndverk etter 2. trinn

- uttrykke egne opplevelser gjennom tegning

Sted: Prestrud skole, Greveløkka skole, (Greveløkka og Solvang), Rollsløkken skole, Storhamar skole
Hamar bibliotek, avdeling Vang Granv. 2, Ridabu, for Ingeberg, Lovisenberg, Lunden og Ridabu.

Når: Uke 4 2012

Om opplegget: Bøkene til Bjørn F. Rørvik er løse i snippen. De er beskrevet med ord som absurd humor, latterbomber, knallvittig. Etter opplesningen får barna stille spørsmål og forfatteren forteller om hvordan det er å være forfatter og hvordan ei bok blir til. Rørviks barnebøker handler om Reven og Grisungen, to små venner som bor i skogen. Reven er en oppfinnsom fyr, full av virketrang og lure planer, mens grisungen er av mer forsiktig natur. De to vennene gjør så godt de kan, men overmot og uheldige omstendigheter kan av og til sette dem på harde prøver. Historien om Reven og Grisungen er fulle av lek, fri for pedagogiske pekefingre. Pga at biblioteket i Hamar flytter til midlertidige lokaler i forbindelse med kulturhusbyggingen, vil forfatteren være til stede på Greveløkka, Prestrud, Rollsløkken og Storhamar. Elevene ved Ingeberg, Lovisenberg, Ridabu og Lunden samles på biblioteket i Vang.

Transport: Det blir ordnet med transport for de skolene som ikke ligger i gangavstand til bibliotekene dvs. Lunden, Ingeberg, Lovisenberg

Forberedelser: Klassen bør ha lest en eller flere av bøkene om Reven og Grisungen på forhånd. Det er fint om elevene har tenkt ut noen spørsmål.

Viktig!

Elevene lager hver sin tegning som sendes biblioteket på forhånd. Der blir det laget en utstilling som er klar når elevene kommer.

Frist for innlevering av tegning: 15. januar

Hvis dere mangler bøker om Reven og grisungen, får dere lånt flere ved henvendelse til bibliotekene.

Ansvarlig:

Hamar Bibliotek, Anne-Grethe Westjordet tlf. 62 51 08 82 anne.grethe.westjordet@hamar.kommune.no

DKS Hamar kommune: Berit Andersen og Stein Arnekleiv

Samarbeid med:

Hamar bibliotek, hovedbiblioteket

Hamar bibliotek, avdeling Vang

Timeplan og transportplan sendes skolene i god tid før besøket.

2. trinn: ”ADVENTSTID” – en temadag

Målgruppe: Alle 2. trinnselevne i Hamar

Mål: Få kjennskap til gamle håndverkstradisjoner og juleforberedelser før i tida. Møte et lokalt industrikulturminne.

Kompetansemål: Norsk etter 2. årstrinn

- Lytte og gi respons til andre i samtaler, under framføringer og ved høytlesing Samfunnsfag etter 4. årstrinn
- Kjenne att historiske spor i sitt eige lokalmiljø og undersøkje lokale samlinger og minnesmerke

Kunst og håndverk etter 2. årstrinn

- Lage enkle gjenstander og former i papir og tekstil gjennom å rive, klippe, lime tvinne og flette
- Gjenkjenne og beskrive enkle bruksgjenstander

Sted: *Klevfos industrimuseum, 2345 Ådals bruk*

Når: *6. - 9. desember 2011*

Om opplegget: Aktiviteter:

- Lys av honningplater
- Snekre trebiler
- Håndlaging av papir
- Lage pynt av papir
- Lesestund foran peisen med gløgg og pepperkaker.

Aktivitetene er delt opp i stasjoner. Lysene og bilene lages på Snekkerverkstedet, papirlaginga foregår på Papirverkstedet og den andre papiraktiviteten foregår på Hasselbakken, bestyrerboligen på Klevfos. Her er også peisestua med lesestund, pepperkaker og gløgg. Vi legger også inn ei pause så alle får spist matpakka og kanskje lekt litt ute.

Alt i alt foregår temadagen i 3 forskjellige hus, og det er nødvendig å dele ungene i grupper og lage en kjøreplan for hver enkelt gruppe. Dere har 4 timer til rådighet, og ettersom dere blir rundt 100 unger hver dag, er det viktig at dere holder de tidsrammene vi setter opp. Dere vil få utdelt en oversikt over hva dere skal gjøre og når ved ankomst.

Det er viktig at oppmøtetid til bussen overholdes slik at ingen behøver å vente. Opplegget varer fra 09.00 – 13.00

Transport: Opplæring og oppvekst ordner med skyss for alle elevene

Ansvarlig: Klevfos industrimuseum: Håkon Tosterud: hakon.tosterud@klevfos.no

DKS Hamar: Berit Andersen og Stein Arnekleiv

Samarbeid med:

KLEVFOS
INDUSTRIMUSEUM

Timeplan blir sendt ut i god tid før besøket

3. trinn: **Kirsten Flagstad for barn**

Målgruppe: Alle elever på 3. trinn ved Hamars barneskoler.

Mål: Få kjennskap til sangerinnen Kirsten Flagstads liv og kunstneriske karriere og hennes tilknytning til Hamar og Hedmarken.
Møte med Hamars eldste hus og bydel.

Kompetansemål: Samfunnsfag etter 4. årstrinn

- o kjenne att historiske spor i siitt eige lokalmiljø og undersøkje lokale samlingar og minnesmerke

Musikk etter 4. årstrinn

- o gjenkjenne og beskrive klang, melodi, rytme, dynamikk, tempo og form
- o delta i samtaler om hva som er særegne trekk ved enkelte musikkjangere

Sted: Kirsten Flagstadmuseet Kirkeg. 11, 2317 Hamar. Tel: 62 53 32 77

Når: September 2011 og mai/juni 2012

Om opplegget: Stoffet er tilpasset elever på dette alderstrinn og hovedvekten legges på Kirsten Flagstads familie, Strandstuens historie, hennes barneår i Hamar og Oslo, hennes musikalske utvikling til hun erobrer operascenen ved Metropolitan i NewYork, hennes unike posisjon som århundrets sangerinne, hennes arbeid som Den Norske Operas første sjef samt kort innføring i hva opera er.
Det er en forutsetning at elevene på skolen har fått en kort gjennomgang av Kirstens kunstneriske liv og at lærer har spilt cd'en skolen har fått tilsendt.

Ved ankomst tas elevene i mot ute og husets historie blir fortalt, bysten av Kirsten Flagstad blir omtalt og elevene får komme med spørsmål og kommentarer. Inne vises videosnutten av Kirsten som Brunnhilde, så følger en nærmere presentasjon av huset og Kirsten og familien. Til slutt blir det tid til spørsmål og sang.

Etterarbeid: Elevene får 5-10 spørsmål som de skal svare på om Kirsten Flagstad og Strandstuen. I tillegg får lærerne tips om div.formingsoppgaver: Eks.Kirsten som 10-åring i fin kjole eller som voksen eller en opera rolle.
Sanger som kan synges i klassen eks. Den Norske nasjonal sangskattens sanger, DO-RE-MI~ fra Sound of Music, TO-JO-TA HO-ropet er populært!

Kirsten som 10-åring

Annet: Skolen har tidligere fått CD med lydklipp, Geir Vestads bok om Kirsten Flagstad og Wenche Eckoffs plakat.
Det anmodes om at lærere og elever har gjennomført forberedelsene.

Transport: Elevene ved Prestrud får skyss. Transport ordnes av Opplæring og oppvekst. Det anbefales at de elevene som må vente har et opplegg i byen.

Ansvarlig: Kirsten Flagstadmuseet: Inger Else Hullemann i-e-hull@online.no
DKS Hamar kommune: Berit Andersen og Stein Arnekleiv

Samarbeid med:

Timeplan og transportplann blir sendt ut i god tid før besøket

4. trinn: Galleri fallera

Målgruppe: Alle 4. trinnselevne i Hamar

Mål: Få kjennskap til et galleri, lære om å gå på kunstutstilling, samtale om ulike kunstuttrykk

Kompetansemål: Kunst og håndverk etter 4. trinn:

- bruke originalkunst i skolens nærmiljø som utgangspunkt for egne bilder og skulpturer
- samtale om sin opplevelse av samtidskunst

Sted: Kunstbanken Hedmark kunstsenter, Parkgt. 21

Tid: Uke 37 og 38

Om opplegget: Årets *Galleri fallera* foregår i uke 37 og 38, og det er Østlandsutstillingen som vises i Kunstbanken. Alle 4-trinnselever i Hamar Kommune får på denne måten lære litt om det å gå på utstilling. Vi ser nærmere på hva Kunstbanken er, hva et galleri er, hva som vises der, hvorfor det vises og hvordan det vises. Vi snakker sammen om hvordan det å oppleve kunst kan gi oss tanker og ideer som vi ikke

Aksel Høgenhaug: Installationview-5

får på samme måte fra noe annet rundt oss.

I *Galleri fallera* får elevene et møte med mange ulike uttrykksformer. Vi ser nærmere på utvalgte verk for å finne ut hva de forteller, hvordan kunstnerne arbeider, hva slags virkemidler de bruker og hvordan dette påvirker kunsten de lager. Spørsmål som hva en kunstner må kunne og hvorfor noen lager kunst kan være spennende å ta opp i denne aldersgruppa. I tillegg vil vi snakke om ulike ord og begreper fra kunstens verden.

Østlandsutstillingen er en årlig juryert mønstring som presenterer aktuell samtidskunst fra kunstnere knyttet til de syv Østlandsfylkene. Ettersom "Østlandsutstillingen skal ta pulsen på Østlandets kunstscene" vil det være mange ulike teknikker, uttrykk og

temaer som presenteres. Utendørsinstallasjonen *Bygdedyret* er laget spesielt til utstillinga i Kunstbanken av Linda Bakke (bosatt i Stange). Ellers vil det blant annet både være videoarbeider, veggcollage, installasjoner og tegning. Østlandsutstillingen er ambulerende og har tidligere i år vært vist i Akershus og Vestfold – men det er altså bare her i Hamar vi får se *Bygdedyret*!

Den visuelle samtidskunsten utgjør et stort og mangfoldig felt innenfor kunstens verden. Det å formidle visuell kunst i et galleri har lange tradisjoner. Selv om innhold, form, teknikk og virkemidler ofte er helt andre enn i det tradisjonelle maleriet, er det fortsatt mye ved denne formidlingsformen – altså kunst vist i galleri – som er nesten som det var allerede når de første kunstutstillingene fant sted i Paris på 1670-tallet.

Hvorfor ønsker vi at elevene skal lære om dette? Hvorfor ønsker vi å gi elevene sjansen til å bli aktive, engasjerte og kompetente betraktere? Det å få en nøkkel til kunstopleveleser i gallerier kan gi større glede, dypere refleksjoner og økt interesse for å utvikle egne skapende krefter. Å ha kunnskap om hva et galleri er, hva som foregår der og hva kunst kan være kan også være en berikelse i forhold til elevenes arbeid. Selvsagt innenfor såkalte kreative, kunstfaglige aktiviteter som bildende kunst, musikk og teater – men kan særlig være flott som utgangspunkt for samtaler og dypdykk i ulike temaer i fag som norsk, samfunnsfag, fremmedspråk, religion osv.

Skapende virksomhet, innen et hvilket som helst fagområde, kan kanskje oppsummeres slik?

INNTRYKK – UTTRYKK – AVTRYKK

Annet:

På <http://www.kunstbanken.no/> finner du mer informasjon
Kunstbanken har kapasitet til å ta i mot kun en gruppe om gangen (ca. 20 elever).
Kommer to grupper samtidig må ledsager(ne) selv

gjennomføre et opplegg utendørs for de elevene som ikke er inne i formidlingsopplegget.

Kunstbanken lager oppgaver knyttet til "Galleri fallera" som kan brukes til dette formålet, men det er selvsagt helt opp til skolen hvordan ventetida benyttes.

Transport:

Elevene ved Ingeberg, Lovisenberg, Lunden, Prestrud, og Ridabu får busstransport. Skyss ordnes av Opplæring og oppvekst

Ansvarlig:

Kunstbanken Hedmark kunstsenter tlf. tlf 62 54 22 60 post@kunstbanken.no
DKS Hamar: Berit Andersen og Stein Arnekleiv

Samarbeid med:

Det blir sendt ut timeplan og transportplan i god tid før besøket

5. trinn: Musikkverksted

Målgruppe: Alle 5. trinnselevne i Hamar

Mål: Musikkverksted er et lavterskeltilbud, hvor målsettinga er å la deltakerne oppleve å mestre musikk, sang og dans. Gode formidlere og pedagoger tar deg med gjennom et variert musikalsk landskap. Her kan alle synge, danse, spille fele og trommer

Kompetansemål: Musikk etter 7. trinn

- Beherske noen norske danser og danser fra andre land
- Synge unisont og flerstemt i gruppe med vekt på intonasjon, klang og uttrykk
- Uttrykke egne ideer, tanker og følelser gjennom bevegelser og dans

Sted: Prestrud skole for Prestrud og Ingeberg (63 elever)
Rollsløkken skole for Rollsløkken og Solvang (74 elever)
Ridabu skole for Ridabu, Lunden og Lovisenberg (75 elever)
Storhamar skole for Storhamar og Greveløkka (70 elever)

Tid: Uke 42, tirsdag – fredag Varighet: 09:00– 12:45

Om opplegget: Musikerne ønsker velkommen med en liten konsert, før elevene i mindre grupper på rundgang besøker de ulike verkstedene. Til slutt avsluttes det med en felles konsert, hvor alle får sjansen til å bidra.

Tidsskjema: 09:00 Frammøte, praktiske opplysninger

09.15 Åpningskonsert
09.45 Stasjoner
10.15 Stasjoner
10.45 MATPAUSE
11.15 Stasjoner
11.45 Stasjoner
12.15 Avslutningskonsert
12.45 Slutt

Rullering:	Trommer	Sang	Fele	Dans
09.45-10.15	gr.1	gr.2	gr.3	gr.4
10.15-10.45	gr.4	gr.1	gr.2	gr.3
11.15-11.45	gr.3	gr.4	gr.1	gr.2
11.45-12.15	gr.2	gr.3	gr.4	gr.1

Annet:

- Elevene må være delt inn i 4 grupper på forhånd og de må vite hvilken gruppe de tilhører ved "kursstart".
- Det forventes at ledsagerne deltar i aktivitetene.
- Det er viktig at skifting mellom stasjonene er raske, her trenger vi hjelp av lærerne/ledsagerne. Gruppene venter utenfor rommet, går samla inn når de får signal fra musikerne.
- Skolene får med et hefte med sangene og noen dansebeskrivelser som blir lært i løpet av dagen.
- Elever som spiller fele oppfordres til å ta med instrument.
- Ta med mat og drikke!

Transport: Transport bestilles og betales av O/O for elevene ved Lunden og Ingeberg

Ansvarlige: Margrethe Nordmoen, margrete@musikkihedmark.no 480 27 474
Berit Andersen, berit.andersen@hamar.kommune.no 62 510 521
Stein Arnekleiv, stein.arnekleiv@hamar.kommune.no 917 58 064

Medvirkende: Lola Buchengende / trommer
Bosatt i Elverum. Arbeider med musikkundervisning i grunnskolen og som frilansmusiker. Kom fra Kongo i 2003.

Hamid Heydari / trommer
Kom fra Iran i 1986, og er nå bosatt i Løten. Jobber til daglig ved Østvang Oppvekstsenter.

Martin Myhr / dans
Hallingdanser fra Trysil, bosatt i Hallingdal. Tilknyttet dansegruppa FRIKAR. Er frilanser med oppdrag innen dans, teater og undervisning.

Berit Cardas / fele
Felespiller som reiser Hedmark og verden rundt med fela. Bor i Nittedal. Spiller mange konserter og har undervisning både for voksne og barn, og er en av musikerne i strykekvartetten Vertavo. Er fast ansatt musiker i Musikk i Hedmark.

Margrete Nordmoen / sang og dans
Oppvokst i Ljørdalen. Bor nå i Ottestad. Synger og danser for og med store og små "barn". Er fast ansatt som musiker og produsent i Musikk i Hedmark.

Samarbeid med:

Timeplan og transportplan sendes ut i god tid før besøket.

6. trinn: Pilegrimer i Hamarkaupangen

Målgruppe: Alle 6. trinnslevene i Hamar.

Mål: Få kjennskap til livet i den gamle Hamarkaupangen og Hamars sentrale middelalderhistorie. Lære om pilegrimens vandring og forestillingsverden

Kompetansemål: Samfunnsfag etter 7. trinn

- Skape forteljingar om menneske i fortida og bruke dei til å vise korleis menneske tenkjer og handlar ut frå samfunnet dei lever i
- Fortelje om hovudtrekk ved samfunnsutviklinga i Noreg frå vikingtida til slutten av dansketida, og gjere greie for eit sentralt tema i denne perioden

Religion livssyns og etikk etter 7. trinn

- Fortelle om sentale hendelser og personer i kristendommens historie i Norge fram til reformasjonen
- Presentere ulike uttrykk fra kunst og musikk knyttet til kristendommen

Sted: Hedmarksmuseet, Domkirkeodden, Strandveien 100. Tel. 62 54 27 00

Når: Uke 38 og 39 Varighet 09:30 – 13:00

Om opplegget: **Pilegrimer i Hamar**

I middelalderen var Hamar et viktig stopp for pilegrimer på vandring til St. Olavs skrin i Nidaros. Pilegrimer fra hele Nord-Europa søkte bot og helbredelse ved helgenkongens grav.

Ytterst på odden mot Mjøsa lå den vakre domkirken med sine tre tårn strebende mot himmelen. Bak lå bispeborgen med høye murer, tårn og vektergang. Byen må ha gjort et sterkt inntrykk på slitne vandrere fra fjern og nær. På veien til Nidaros ga Olavsklosteret og hospitalet på Hamar herberge og messene i Domen styrket dem i å forsette å gå videre den lange veien over fjellet til Trondheim.

Hva slags by var det de kom til ved Mjøsas breidd?

Hamarkaupangen grodde fram i forbindelse med opprettelsen av Norges eneste innlandsbispedømme. Men det var virksomhet her før det. Det viser mynter som er er slått allerede i 1050. Byens historie regnes fra 1152, da bispesetet ble etablert og til slutten av 1500-tallet. Her var håndverkere og fiskere, det var katedralskole som utdannet prester til domkirken, munkekloster og hospital. Ved innføringen av reformasjonen i 1537 ble bispesetet slått sammen med Oslo og bispestolen på Hamar nedlagt. Det samme skjedde med markedet her. Etter hvert falt vilkårene for bysamfunnet bort. Da svenske soldater satte borgen i brann i 1567 brant både domkirken og deler av bybebyggelsen. Snart var den stolte Hamarkaupangen glemt.

Pilegrimer – i går og i dag

Hvem var pilegrimene og hva vil det si å dra på pilegrimsferd? Hvorfor dro de Nidaros? Hvem var Olav den Hellige? Og hva betydde kontakten med pilegrimene, som ofte kom fra fjerne land, for folk i Hamar? Går folk i dag på pilegrimsferd? Dette er noen av spørsmålene dette opplegget tar for seg. I tillegg må elevene bruke fantasi og skaperevne til å løse en rekke oppgaver. De lærer også å lese og finne fram etter kart, lærer litt om urter, planter og hvordan urter kan helbrede sykdom. Vi legger vekt på å tilby et livssynsnytralt opplegg som kan skape identifikasjon og gjenkjennelse også for minoritetsspråklige elever som har bakgrunn fra andre religioner. I behandlingen av pilegrimsfenomenet tar vi også opp hvordan dette fenomenet arter seg i islam og hinduisme.

Oppleggets varighet: fra kl. 9.30 – kl. 13.00. Vi har utarbeidet opplegget slik at to grupper ankommer samtidig. Opplegget starter på Ridehusstranda med felles vandring og avsluttes med felles rundgang og opplevelsesstund i Hamardomen.
Elevene skal være delt inn i 5 grupper på forhånd.

1. Kl. 09.30. Gruppene ankommer til **Ridehusstranda**. De blir møtt av to pedagoger i pilegrimsklær som vandrer sammen med dem langs Mjøsstranda til Domkirkeodden. På veien mot dagens pilegrimsmål blir det gjort stopp der elevene får høre om kong Olav Haraldsson og undrene som skal ha skjedd etter hans død under slaget ved Stiklestad i 1030. Vi forteller om hans betydning og popularitet som helgen i Nord-Europa og Russland. Den store sagntradisjonen om Olav den Hellige kan også knyttes til pilegrimsveien i vårt område. Ringsaker kirke er ei av de mest kjente Olavskirkene og i Brøttum, litt lenger nord, er det ei Olavskilde med vann, som i følge tradisjonen, har legende kraft. Elevene får se kopier av små keramikkflasker som ble brukt til å bringe med vann fra slike kilder. Men skikken å dra på pilegrimsferd er universell. I de fleste klasser er det elever med flerkulturelle bakgrunn.
2. Kl. 10.15. Gruppene ankommer museet og deles i to grupper. Gruppe 1 får omvisning om Hamarkaupangen og pilegrimenes opplevelser på Hamar i utstillingen "Hamarkaupangen – byen som forsvant". Gruppe 2 blir servert middelaldermat (middelalderbrød med diverse tilbehør samt vann) ved siden av Urtehagen, hvis regn inne i Gildehallen rett bak. Under måltidet blir det fortalt om matskikk i middelalderen.
Kl. 10.45. Gruppene skifter, slik at de som fikk omvisning først spiser og omvendt.
3. Kl. 11.15. Rebusvandring og løsning av oppgaver på museumsområdet. Elevene deles i fem grupper og får utdelt et kart over området, hvor de viktigste bygningene fra middelalderen og nåtiden er tegnet inn. På dette kartet er de samme bygninger elevene skal finne tegnet inn slik at de kan orientere seg ut fra dagens situasjon.

Hver gruppe skal løse én oppgave, knyttet til en av postene. Hvilken post de skal løse oppgaven på er inntegnet på kartet. Det er til sammen fem poster. Når oppgaven er løst, skal de finne de fire andre postene og krysse av at de har vært der. Når oppgaven er løst og alle poster er funnet, møtes gruppene utenfor Hamardomen.

Gruppe 1:

Skal løse en oppgave om katedralskolen: I konvolutten finner de en latinsk bønn, Ave Maria, som de skal oversette. Hjelp til dette finnes i konvolutten, i form av tre tekster, en av dem er den rette. De må lese alle for å se hvilken som passer til den latinske teksten. Den ene er Ave Maria på norsk, de andre to tekstene er Frans av Assisis bønn og Fadervår. Når de kommer til Domen skal de lese opp bønningen og forklare litt av innholdet.

Gruppe 2:

Oppgavene handler om St. Olavsklosteret, et dominikanerkloster viet til St. Olavs ære. I gruppas konvolutt finner de en velkomsttekst fra abbeden samt en oppgave de skal løse. Klosteret fungerte også som herberge for pilegrimer. I konvolutten ligger det blant annet materiale som viser eksempler fra andre klostre i Norden og bilder med Olavsmotiver, blant annet avbildningen av Olav fra koret i Ringsaker kirke.

Gruppe 3:

Oppgavested er klosterhagen. Her vil de møte gartnernonnen. Hun skal hjelpe dem til å finne urter som kan brukes for å lindre pilegrimenes såre føtter, hjelp mot sår hals og hoste og en drikk som gir dem ro om natten. I boksen er det en liten kurv de kan

Gruppe 4:

Oppgavene finnes ved Korskirken og hospitalet: Ved ruinene av Korskirken finner

de en treboks med noen gjenstander i. De skal velge to av dem. Dette er votivgaver, offergaver som takk eller bønn o helbredelse. To av elever skal "spille" syke med de lidelsene som gjenstandene forteller om. De som skal spille syke må ta med seg gjenstandene til Domen og fortelle om hvordan de ble syke og hvorfor de er dratt på pilegrimsferd.

Gruppe 5:

Denne gruppa får oppgaver knyttet til konfliktene mellom kongen og bispesetet. Helgøya var lenge stridens eple, og mye tradisjon er knyttet til dette og biskop Mogens forhold til den rike Jomfru Karine til Grefsheim på Nes. Oppgavene vil ta utgangspunkt i dette. Kunne en biskop gifte seg? Hvorfor var Jomfru Karine så viktig for biskopen? Elevene skal lage en liten fortelling om dette "umake" paret. Og hvorfor lå kastellet akkurat her? Oppgavene med hjelpetekster finnes i boksen plassert der kastellet, et forsvarsanlegg ytterst på Geitryggen, har ligget.

- 4. Kl. 12.00.** Alle gruppene skal etter å ha løst oppgaven ta med seg løsningen og finne veien til Domkirken. Her møtes de av en pilegrim som tar dem med på en stille vandring rundt Domen slik pilegrimene i tidligere tider gjorde før de gikk inn i helligdommen. De går på rekke stille inn i Domen til middelaldersk fløytespill. Her vil de få en opplevelsesdel med musikk og opplesning før de selv skal framføre løsningen på gruppeoppgavene sine. De vil på forhånd bli bedt om å velge en eller flere representanter for gruppa som skal gjøre dette. De vil så få et bevis for at de er "ordentlige" pilegrimer. Opplegget avsluttes i god tid slik at de rekker å være ved museets hovedinngang kl. 13.00

Transport:

Elevene ved Lunden, Lovisenberg og Ingeberg får skyss. Bussbestilling ordnes av Opplæring og oppvekst.

Ansvarlig:

Hedmarksmuseet og Domkirkeodden: Asbjørg Vestli

tlf.900 99 947 e-post: asbjorg.vestli@domkirkeodden.no

DKS Hamar kommune: Berit Andersen og Stein Arnekleiv

Annet:

Elevene må være inndelt i fem grupper og vite hvilken gruppe de tilhører før frammøte på **Ridehusstranda**.

Samarbeid med: Hedmark Fylkesmuseum, avdeling Domkirkeodden

7.- 10 trinn: dreamhamar

Utforming av Stortorget i Hamar

Målgruppe:

Alle elevene på 7. – 10 trinn

Mål:

Medvirke i et stort kunst/arkitekturprosjekt sammen med den øvrige befolkningen i Hamar. Kunnskap om Hamars byhistorie og byplan.

Kompetansemål: Kompetanse mål i Kunst og håndverk etter 7. trinn:

- Bruke ulike sammenføringsteknikker i harde og myke materialer
- Montere utstillinger og andre presentasjoner i ulike typer rom
- Beskrive særtrekk ved bygninger i nærmiljøet og sammenligne med nasjonale og internasjonale stilretninger

Kompetansemål i Kunst og håndverk etter 10. trinn:

- Samtale om arkitekttegninger og digitale presentasjoner av byggeprosjekter, vurdere tilpasning til omgivelsene og skissere ulike løsninger
- Vurdere funksjonell innredning av rom, stil og smak og visualisere ulike løsninger
- Bygge og teste bærende konstruksjoner i ulike materialer

Sted:

Alle skolene. Workshops i torgområdet

Når:

1. september - 7. oktober

Om opplegget:

I en internasjonal konkurranse om kunst på Stortorget ble Ecosistema Urbano fra Madrid valgt. De skal utforme torget i et spesielt opplegg med involvering fra folk og ulike miljøer. Gjennom Den kulturelle skolesekken i Hamar skal 1300 elever fra 7.- 10. trinn delta sammen med de anerkjente spanske arkitektene. Vi har engasjert 4 profesjonelle kunsthåndverkere og 1 arkitekt fra vår region til å jobbe med skoleprosjektet. De er:

Kathrine Berg er kunsthåndverker og arbeider for det meste med offentlig utsmykking. Utgangspunktet for arbeidet hennes er fascinasjon for lys og rom. Hvordan lys, skygge og transparens kan tilføre og forandre stemning, energi og opplevelse i rom

Esther Helen Slagsvold har kunstutdanning fra Statens kunst og håndverkskole i Oslo og Goldschmieschule i Pforzheim samt kompetanse som høgskolelektor etter videre pedagogiske studier. Hun har i de siste 25 år drevet utstrakt kunstnerisk virksomhet, inkl. freelance designere for bl. a David-Andersen AS, vært utsmykningskonsulent for offentlige bygg, gjennomført kunstprosjekt for skoleelever i samarbeid med Den kulturelle skolesekken og Turneorganisasjonen i Hedmark, drevet utstrakt kunstnerisk virksomhet i 25 år og har gjennomført flere kunstprosjekter i samarbeid med Den kulturelle skolesekken og Turneorganisasjonen i Hedmark. Hun har initiert og arrangert internasjonale kunstsymposier, kuratert kunstutstillinger og utført bestillingsoppdrag i eget atelier, deriblant gifgteringen til Norges kronprinspar.

Kari Oline Øverseth er keramiker med variert og grundig utdanning, Lang yrkeserfaring som kunstner og pedagog har gitt henne en sentral posisjon blant norske kunsthåndverkere i samtida. Hovedtyngden blant hennes arbeider har vært støpte bruksgjenstander og objekter i porselen og steingods. Øverseth vektlegger betydningen av å ha en lærer som kan faget. Å ha den kunnskap som trengs for å være en kvalifisert veileder når elever og studenter står fast i egen eksperimentering og utforskning kan være helt avgjørende. Selv har hun nesten helle veien som kunstner undervist parallelt på videregående skole, i kulturskolen og nå høgskole.

Ansgar Ole Olsen har bakgrunn som industriarbeider i verkstedsindustrien, noe som preger hans materialvalg og tema. Tanker rundt arbeiderkultur og samfunnsutvikling er viktige utgangspunkt for hans arbeider. Ansgar Ole Olsen søker etter en maskulin

estetikk, der assosiasjonene kan forbindes med det mekaniske, praktiske og tekniske. Han har levert utsmykninger til mange offentlige bygg.

Elise Bringslid er utdannet arkitekt og har hatt oppdrag for Den Kulturelle skolesekken i flere år. I dette prosjektet har hun ansvar for å utarbeide informasjonsmateriell som skal presenteres for elevene. Det skal bl. a. inneholde en video og forenklet reguleringsplan.

Faser:

1. Informasjon og motivasjon.

Kontaktlærerne på 7. – 10. trinn inviteres til informasjonsmøte på Ajer ungdomsskole, auditoriet **mandag 29. august kl. 14:00 – 15:30** Lærerne bruker utarbeidet materiell fra arkitekten til informasjon og motivasjon av elevene.

2. Gruppeaktiviteter for elevene

Elevene melder seg på ulike oppdrag. Overordnet tema er: Hvordan vil du/dere at torget som møteplass skal være?

Deloppgaver:

- Hva kan man gi til byen som ikke koster noe?
- Hvordan vil du/dere at "golvet" på torget skal se ut?
- Hva kan gjøre torget fint?

Momenter/virkemidler i planleggingsarbeidet:

Møteplass, vann, poesi, det levende, musikk/lyd, lys, dele/være sammen, bevegelse, trygghet, Stortorget egenart og historie, forbilder fra andre steder i verden, årstider, din rolle på torget.

Skolene bruker av sitt standard materiell. Arbeidene som lages i formatet A3 vil bli presentert i en utstilling i Basarbygningen som åpner til kickoff for hele torgprosjektet 17. september. Gruppeaktiviteten skal være avsluttet innen **9. september**

3. Utvelgelse

Skolene plukket ut bidrag som skal bearbeides i workshops sammen med de spanske arkitektene. 1 bidrag fra hver av barneskolene, 7-8 bidrag fra hver av ungdomsskolene. Bidragene påføres navnene til elevene som skal videreføre arbeidet. Bidragene vil bli hentet på skolene 9. september.

4. Workshoppene avvikles i nærheten av torget

Elevene bearbeider bidragene sammen med kunstneren i grupper på inntil 15.

Hver gruppe arbeider en dag fra kl. 09:00 – 14:00

Timeplan blir satt opp når gruppene er klare.

Arbeidet vil foregå uke 37 – 40

5. Overlevering til hovedprosjektet

De ferdige arbeidene vil bli presentert i en utstilling i Kunstbanken og vil inngå i idetilfanget som hovedprosjektet vil behandle videre.

Transport:

Ridabu, Lovis
skst.

får skyss. Skyss

Kontaktpersoner:

Berit Andersen, tlf. 62 51 05 21
Stein Arnekleiv tlf. 62 51 05 68 (917 58 064)

Samarbeid med:

HAMAR KOMMUNE

Kultur og Oppvekst og opplæring

Den kulturelle skolesekken i Hamar 2011/12.

Hamar Kommune mottar årlig midler fra Hedmark fylkeskommune basert på overskuddet fra spillemidlene gjennom Norsk Tipping AS til utarbeidelse og gjennomføring av lokal tiltaksplan i Den kulturelle skolesekken.

Arbeidet med tiltaksplanen tar utgangspunkt i departementets føringer, og Hamar formannskapets målsetting om å nå alle elever i grunnskolen med:

- større kunnskap om – og kjennskap til nærmiljøets – og kommunens kultur og historie
- bruk av det "utvidete klasserom" (museer, gallerier, bibliotek, konsertlokaler, teatersaler m.m.)
- kunnskap og refleksjon innenfor uttrykksformene billedkunst, form og design, skulptur, arkitektur, teater, musikk, dans, litteratur, film/media/kino og kulturarv/kulturvern.

Det er lagt vekt på å tilpasse tilbudet til årstrinnene med forankring i Kunnskapsløftet, og med stor grad av elevaktivitet.

I tillegg til den lokale Skolesekken mottar alle skoler i Hamar et sammensatt, profesjonelt kulturprogram med ulike kulturuttrykk og sjangere fra Turnèorganisasjonen for Hedmark.

Skole	Kulturkontakt	Kontaktadresse
Ingeberg	Christian Stensig	christian.stensig@hamar.kommune.no
Lovisenberg	Berit Borud	berit.borud@hamar.kommune.no
Lunden	Aud Nysæter	aud.nyseter@hamar.kommune.no
Greveløkka	Vidar Arnljot Gaukås	vidar.gaukas@skoler.hammar.kommune.no
Prestrud	Terje Kola	terje.kola@hamar.kommune.no
	Gerda Vee	gerda.vee@hamar.kommune.no
Ridabu	Vigdis Beidel	vigdis.beidel@hamar.kommune.no
Rollsløkken	Geir Strømhaug Østby	geir.stromhaug.ostby@hamar.kommune.no
Solvang	Hilde Martinsen	hilde.martinsen@hamar.kommune.no
Storhamar	Gerd Kristiansen	gerd.kristiansen@hamar.kommune.no
Børstad	Richard MacLeod	richard.macleod@hamar.kommune.no
	Ole Jørgen Holck	ole.jorgen.holck@hamar.kommune.no
Ener	Stine Agnete Thorstensen	stine.agnete.thorstensen@hamar.kommune.no
Ajer	Tom Zachariassen	tom.zachariassen@hamar.kommune.no

Hamar kommune
www.hamar.kommune.no